

Sygn. akt IC 3931/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2018r.

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR R.-Natalia Wójtowicz

Protokolant: st. prot. sąd. Karolina Żelazek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 lutego 2018 r. w S. sprawy

z powództwa **M. Ś. (1)**

przeciwko **J. J.**

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 3931/17

UZASADNIENIE

Powód M. Ś. (1) wniósł w pozwie wniesionym dnia 2.11.2017 roku na urzędowym formularzu o zasądzenie od pozwanego J. J. kwoty 2.700,00 zł wraz z odsetkami od dnia 1.10.2013 roku do dnia 19.10.2017 roku oraz o obciążenie pozwanego kosztami procesu.

Na uzasadnienie powód argumentował, iż zawarł z pozwanym umowę pożyczki w dniu 1.10.2013 roku, zaś pozwany zobowiązał się do zwrotu tej kwoty do dnia 1.11.2013 roku. Pomimo wezwań pozwany nie oddał ustalonej kwoty. Do pozwu dołączono kserokopię umowy pożyczki pieniężnej z dnia 1.10.2013 roku na kwotę 10.000,00 zł.

Pozwany J. J. w złożonej odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc przy tym zarzut spłaty całości zobowiązania. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż zawarł z powodem umowę pożyczki z dnia 01.07.2013 roku, zarzucił jednakże, że całość należności wynikającej z umowy została spłacona, a nadto sprawa już toczyła się przed Sądem Rejonowym w Słupsku.

Ustosunkowując się do zobowiązania Sądu powód w piśmie procesowym w z dnia 25.01.2018 roku oświadczył, iż pozwany dotychczas nie spłacił jakiegokolwiek kwoty dochodzonej w niniejszym postępowaniu, zaś spłaty podnoszone przez pozwanego dotyczą innego postępowania, albowiem pozwany na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 23.06.2016 roku został zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda kwoty 2.500,00 zł i w tym zakresie względem niego toczy się postępowanie egzekucyjne. Do pisma tego powód załączył oryginał umowy pożyczki z dnia 1.10.2013 roku.

Na rozprawie dnia 13.02.2018 roku powód, pouczony o możliwości ubiegania się o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, wskazał, że jest w stanie samodzielnie prowadzić proces. Słuchany informacyjnie oświadczył, iż zawarł z pozwanym dwie umowy pożyczek: pierwszą – na kwotę 500,00 zł, drugą – na kwotę 10.000,00 zł, która była sumą kilku innych pożyczek (na 5.000,00 zł, 2.000,00 zł, 700,00 zł oraz 500,00 zł). Dwie pierwsze raty drugiej pożyczki zostały spłacone, a zatem do zapłaty pozostała kwota w wysokości 9.000,00 zł. Z kolei kwota w wysokości 5.000,00 zł

została zasądzona w sprawie I C 2155/15 i w tym zakresie toczy się postępowanie egzekucyjne. Powód oświadczył, iż nie została spłacona większa kwota niż 2.700,00 zł, jednakże ma on prawo domagać się kwoty mniejszej. Dalej powód podał, iż w przypadku spłat pozwany dopisywał spłacone kwoty oraz pożyczał od powoda także inne pieniądze.

W odpowiedzi, pozwany podczas rozprawy w tym samym dniu wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany zakwestionował podnoszone przez powoda twierdzenia, wskazując, iż zawarł z powodem umowę pożyczki w dniu 1.07.2015 roku na kwotę 5.000,00 zł, i jednocześnie przyznał, że pod presją złożył swój podpis na umowie z dnia 1.10.2013 roku, jednakże nigdy nie otrzymał kwoty w wysokości 10.000,00 zł, nawet gdyby zsumować dotychczas zaciągnięte pożyczki. Pozwany przyznał, iż na poczet spłaty pożyczki świadczył na rzecz powoda nie spłaty pożyczek, a darowizny, przy czym połowa z nich traktowana była jako spłata, zaś druga połowa jako prowizja. Pozwany oświadczył, iż całkowicie spłacił pożyczkę na kwotę 5.000,00 zł, a pokwitowania załączył w sprawie toczącej się uprzednio przed tutejszym sądem. Jednocześnie pozwany nie potrafił wyjaśnić, dlaczego podpisał umowę z dnia 1.10.2013 roku oraz dlaczego składał oświadczenia o spłatach rat w wysokości po 500,00 zł. Pozwany potwierdził, iż otrzymał wezwanie do zapłaty kwoty 2.700,00 zł, jednakże, w jego ocenie dług jest jeden i jest spłacany w ramach toczącego się postępowania egzekucyjnego.

Po oświadczeniu złożonym przez pozwanego powód oświadczył, iż pozwany, co było jego pomysłem, miał mu dać 5 darowizn, a dał 2. Jednocześnie powód oświadczył, iż nie było umowy, że połowa darowizny idzie na spłatę, a pozwany sam chciał mu dać 500,00 zł. Następnie powód wskazał, że pozwany dał mu 5 darowizn na kwotę 500,00 zł, tj. doszło do 2 spłat i 2 darowizn, zaś 3 darowizny powód podpisał, mimo iż pozwany mu ich nie dał.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10.12.2012 roku M. Ś. (1) i J. J. zawarli w formie pisemnej umowę pożyczki, na mocy której M. Ś. (1) pożyczył J. J. kwotę w wysokości 5.000,00 zł. W § 5 umowy strony postanowiły, że łącznie ze spłatą pożyczonej kwoty pożyczkobiorca zapłaci pożyczkodawcy 10% darowizny od pożyczonej kwoty. Następnie strony parokrotnie przedłużały spłatę pożyczki, by w dniu 1.07.2013 roku podpisać nowy dokument umowy pożyczki na kwotę 5.000,00 zł, wskazując, że pożyczkobiorca zobowiązuje się do zwrotu pożyczki na kwotę 5.000,00 zł jednorazowo w terminie do dnia 1.08.2013 roku.

Wobec braku spłaty umowy pożyczki M. Ś. (1) wytoczył przeciwko J. J. powództwo o zapłatę kwoty 5.100,00 zł wraz z odsetkami od dnia 1.09.2013 roku do 13.06.2015 roku. Sąd Rejonowy w Słupsku wyrokiem z dnia 23.06.2016 roku, sygn. akt I C 2553/15, uwzględnił powództwo w części zasądając od J. J. na rzecz M. Ś. (1) kwotę w wysokości 2.500,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1.09.2013 roku do dnia 13.05.2015 roku. Wyrok uprawomocnił się w dniu 22.07.2016 roku. Postanowieniem z dnia 22.10.2016 roku Sąd Rejonowy w Słupsku zaopatrzył przedmiotowy wyrok w klauzulę wykonalności.

dowód: dokumenty zgromadzone w aktach sprawy I C 2553/15.

W oparciu o tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 23.06.2016 roku, sygn. akt I C 2553/15, który zaopatrzony został klauzula wykonalności, wobec J. J. toczy się postępowanie egzekucyjne (sygn. akt Km 405/16). W ramach tego postępowania J. J. dotychczas dokonał wpłat w łącznej wysokości 1.144,60 zł.

dowód: dokumenty zgromadzone w aktach egzekucyjnych sprawy Km 405/16.

W dniu 1.10.2013 roku M. Ś. (1) i J. J. zawarli w formie pisemnej ponownie umowę pożyczki, na mocy której M. Ś. (2) się pożyczył J. J. kwotę w wysokości 10.000,00 zł. W § 3 umowy postanowiono, iż pożyczkobiorca zobowiązuje się do zwrotu połowy kwoty to jest 5.000,00 zł w miesięcznych ratach po 500,00 zł do dnia trzydziestego każdego miesiąca. Z kolei w § 5 umowy postanowiono, że w przypadku, gdy pożyczkobiorca nie zwróci pożyczki w ustalonym terminie, obowiązany jest do zapłaty odsetek za zwłokę w wysokości 0,5 % pożyczonej sumy.

Na trzeciej stronie zawartej umowy pożyczki zostały naniesione zapiski o następującej treści:

- pierwszy: "W dniu 31.11.2013 r. oddałem pierwszą ratę w wysokości 500,00, zł od kwoty 10.000,00 zł" oraz

- drugi: "W dniu 14.12.2013 r. oddałem pierwszą ratę w wysokości 500,00, zł od kwoty. 10.000,00 zł". Zapiski te zostały podpisane przez obie strony umowy.

dowód: umowa z 1.10.2013 roku k. 19 - 21.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód M. Ś. (1) zgłosił w niniejszym procesie żądanie zasądzenia na jego rzecz od pozwanego J. J. kwoty 2.700,00 zł wraz z odsetkami od dnia 1.10.2013 roku do dnia 19.10.2017 roku. Powód podnosił, iż dochodzona pozwem od J. J. wierzytelność wynika z zawartej umowy pożyczki z dnia 1.10.2013 roku, z której postanowień pozwany nie wywiązał się. W celu udowodnienia swojego roszczenia powód do pisma ustosunkowującego się do złożonej odpowiedzi na pozew przedłożył zwartą umowę pożyczki.

Z kolei pozwany J. J. zarówno w złożonej odpowiedzi na pozew, jak i na rozprawie w dniu 13.02.2018 roku, zakwestionował roszczenie powoda podnosząc zarzut spłaty całości dochodzonego roszczenia oraz jego nieudowodnienia co do wysokości. Jednocześnie pozwany, choć przyznał, że własnoręcznie nakreślił podpis na przedłożonej w toku niniejszego procesu umowie pożyczki z dnia 1.10.2013 roku, to jednak wskazał, że zrobił to z powodu wywieranej na niego presji, wynikającej z jego trudnej sytuacji, zaś z powodem nigdy nie łączyła go umowa o takiej treści, w tym przede wszystkim nigdy nie otrzymał od powoda, sumując nawet wcześniej udzielone pożyczki, kwoty w wysokości 10.000,00 zł.

Zgodnie z zasadą kontrydiktoryjności to strony postępowania są wyłącznym dysponentem toczącego się procesu, a zatem to na nich spoczywa ciężar udowodnienia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 k.c.). Innymi słowy sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności spornych dla rozstrzygnięcia sprawy, a obowiązek przedstawienia dowodów istotnych w sprawie leży po stronie stron (art. 3 k.c.).

W niniejszej sprawie, w tym zwłaszcza wobec zarzutów pozwanego, zgłoszonych w odpowiedzi na pozew, ale i podczas rozprawy w dniu 13.02.2018 roku, ciężar dowodu spoczywał na powodzie. Musiał on udowodnić, że przysługuje mu względem pozwanego dochodzona pozwem wierzytelność, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. W ocenie Sądu powód obowiązkowi temu nie sprostał.

W tym miejscu wskazać należy, że o ile powód przedłożył łączącą strony umowę, o tyle w żaden sposób nie udowodnił, aby umowa ta została wykonana, w tym w szczególności, że kwota pożyczki została pozwanemu wypłacona, co ma istotne znaczenie na gruncie okoliczności, iż umowa pożyczki ma charakter zobowiązania wzajemnego, a zatem powód nie mógł wymagać od pozwanego spełnienia świadczenia, podczas gdy sam świadczenia swojego nie spełnił.

Analizując wypowiedziane przez strony twierdzenia wskazać należy, iż były one całkowicie rozbieżne. I tak, powód wskazując na wielość zawartych z pozwanym umów pożyczek, twierdził, iż pozwany nie spłacił mu pożyczki zawartej w dniu 1.10.2013 roku, albowiem dokonał zapłaty jedynie dwóch rat po 500,00 zł. Pozwany z kolei argumentował, że nigdy nie zaciągał zobowiązania dochodzonego niniejszym pozwem, zaś udzielona w dniu 1.07.2013 roku pożyczka jest przez niego spłacana w toku postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 405/16. Pozwany przy tym zaprzeczył jakoby dokonał spłaty dwóch rat po 500,00 zł. Jednocześnie strony w sposób całkowicie odmienny wskazywały sposób spłaty zawartych pożyczek, które odbywać się miały częściowo w formie darowizn, czy prowizji.

Podkreślenia wymaga, że z przedłożonej przez powoda umowy nie wynika, by spłata pożyczki miała następować w formie darowizn (takie zastrzeżenie zostało zawarte jedynie w umowie pożyczki z dnia 1.07.2013 roku, załączonej do sprawy I C 2155/15). Okoliczność ta, jak również materiał dowodowy zgromadzony w sprawie I C 2155/15, z

którego wynikało, iż strony wielokrotnie modyfikowały łączące ich zobowiązania, wskazywały, iż strony niniejszego postępowania łączyło wiele stosunków zobowiązaniowych o trudnej do ustalenia treści, w tym także samej kwalifikacji prawnej, albowiem z tytułu zwartej umowy pożyczki, pozwany miał świadczyć na rzecz powoda m.in. darowizny, które jako czynności jednostronnie zobowiązujące były sprzeczne z istotą umowy pożyczki. Niemniej stanowczego podkreślenia wymaga, że nawet gdyby przyjąć, iż umowa pożyczki z dnia 1.10.2013 roku została skutecznie zawarta, to wykonywana była w sposób zupełnie odmienny, aniżeli strony zastrzegły w jej pisemnej treści.

W konsekwencji, w toku niniejszego procesu, brak było możliwości weryfikacji treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, wszak wobec stanowisk stron wyartykułowanych w toku słuchania informacyjnego, przedłożona umowa oraz niczym nieoparte twierdzenia powoda były do tego celu niewystarczające. W ocenie Sądu zatem strona powodowa nie sprostала obowiązkowi zawartemu w art. 6 k.c., tym samym przede wszystkim nie udowodniła istnienia samego zobowiązania, jego wysokości oraz jego wymagalności.

W konsekwencji, w ocenie Sądu wytoczone przez M. Ś. (1) powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie jako nieudowodnione, a zatem należało orzec o oddaleniu powództwa, o czym orzeczono w sentencji wyroku.